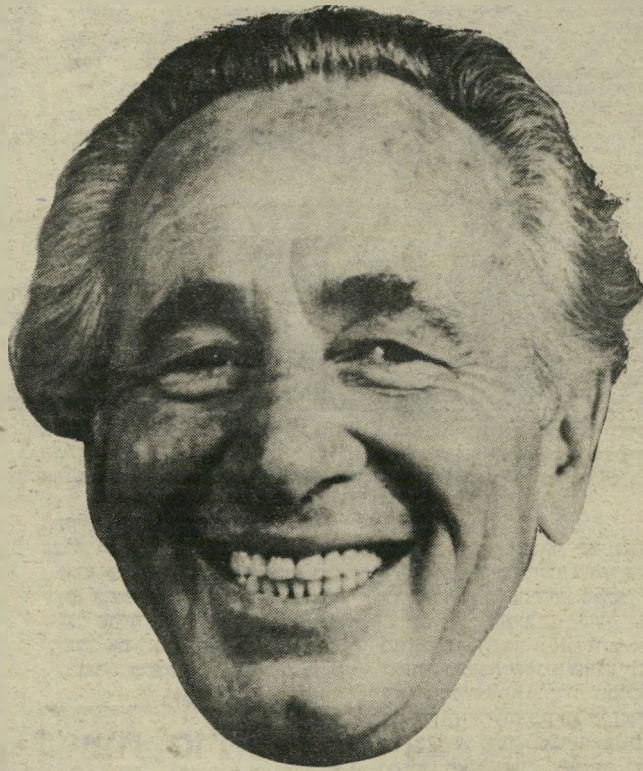




הבחירות לכנסת ה-12:

אוקטובר 1985 או ינואר 1986



פרס

לקצץ בהתנחלויות



הכנסת ה-12 איננה כליכך ארוכה. מתנהגים כאילו רצו להיות מובסים. "עתה חזר דוד לוי על אותה תיסמונת", אומרים בעבודה. כרי שלא להירשם כמפסידן בחזית ההסתדרות, ובכך לפגוע בסיוכיו נגד יצחק שמיר ושרון, הנחיל לוי לתנועתו מפלה מראש. נצחון בבחירות להסתדרות רק מגביר את הלך-הרוח בציבור, שהמי ערך הוא הצד המנצח בחזית הפוליטית בכלל. מכאן הדרך לנצחון בבחירות לכנסת ה-12 איננה כליכך ארוכה.

הכנסת לבחירות, וגם לפיצוץ הקואליציה, מתמקדות בשני היבטים של המפה הפוליטית בישראל. המערך יכה בשני האגפים גם יחד, ובכך יפתיע את הליכוד, המצפה לאר פנסיה מדינית בלבד. מצד אחד, ירמוז פרס לאמריקאים שהגיעה השעה לח דש יומות נועזות לשלום, ויצביע, בהסלמה הולכת וגוברת, על נכונות לוויתורים (שחל כבר ירה יריה אופי יינית השבוע בנושא טאבה) — לא רק על שטחים, אלא גם בסוגיה הרגישה של הייצוג הפלסטיני. בוירה הכלכלית-חברתית, יעודד המערך את אנשי מאבק 85 ואת כל יתר בעלי הסיסמה "כסף לשכונות ולא להתנחלויות".

התחוקרני המערך הגיעו לידו מסקנה, שקיצוץ מאסיבי בהתנחלויות, בתירוץ של לי חץ אמריקאי (אמיתי או מי דומה), יהיה דווקא פופולארי בשכונות העוני ובעיירות הסיחה. אפילו תומכי הריכוז בשטחים וההתפשטות הטריטוריאלית אינם מתלהבים מההתנחלויות, ובוודאי שלא מהמחיר הכלכלי שלהן. לפי תוכנית שהתגבשה במיסלגת העבודה, יופיע פרס

ביום הראשון בבוקר, השבוע, פנה מסעוד ירושלמי יודע לכתב העולם הזה, והשתפך כריכריי שבח רמים, שהיו מכוונים לכתובתו של ראש-הממשלה, שימעון פרס. "תמיד שנאתי וזותי לפרס", אמר המיסעוד, "ואין צורך לומר שאני מצביע בעד תנועת החרות מאז 1949. אבל אין שום ספק, שפרס משחק אותה בגדול. הוא פיקה, ערמומי, יודע להתהלך עם הגויים. כפעם הראשונה מזה זמן רב, שאני מרגיש שבאמת יש לנו ראש-ממשלה היודע את מלאכתו!"

המיסעוד שלו, מעדן, ברחוב יפו בירושלים, היתה תמיד ידועה כמעוז של אוהדי בית-ירושלים, ועד לפני חודשים אחרים אי-אפשר היה להזכיר שם את השם פרס, מבלי לקצור מטר מיידיו של קללות עסיסיות.

המיסעוד אינו נוטה להסתיר את העובדה, שהערצתו החדשה לפרס היא נחלת רבים כחוגים שלו. "כל החכרה שלי סכורים כמוני", אמר, "ובשיחות שלנו בשבתות מדברים על פרס כהערך כה רבה". זה יתבטא בבחירות? "בוודאי!"

דברים דומים ניתן לשמוע כמעוז ביתרי אחר, בקיוסק של סימיקו בגד העיר, שני מטרים מהספוט השודדות של בנק הפועלים. הלך הרוחות המ סורתי בירושלים יודע, שמדובר כאן כשינוי עצום, כמעט מהפך. גם כימים הרחוקים, כשמפא"י שלטה בעיירות הפיתוח ללא-מיצרים, היתה לחרות של מנחם בגין דריסת-רגל של ממש בירושלים.

לבעל מסעדת מעדן יש הסבר ברור לתופעה הזאת: "עד שלא ניסו את חרות, היו לנו חלומות על היום שבו

ולהרגיש את אותם דברים שמקובלים על צמרת הסיעה? ומרוע אין נסיון, אף הקלוש ביותר, מצד סיעת הליכוד, להתמודד עם נגע ההרלפות? ידוע, שבסיעת הליכוד נרשם תוכן הרברים כפורטוט באיאלה פינקסים, ולקט לגמרי לא מיקרי מהם מועבר ישירות לתיקשורת, תוך כדי הכוונה מדוייקת.

מי יוצא נשכר מהמכונה המשוונת הזו?

גורמים בליכוד המוטרדים מפירקיי שקט מתמשכים מדי (לטעמם) בין הגושים בממשלה. בין המוטרדים: אריאל שרון ורודי לוי. קופמן, אגב, משתייך למחנהו של לוי.

שוק על ירך

משהו קורה ברי"ן?

רן כהן קם נגד

שולמית אלוני והצליח לגבור עליה

האם מאברת שולמית אלוני את השליטה במיפלגתה? השאלה עלתה בעיקבות הצבעה על ראשות הרשימה של ר"ץ בהסתדרות. בהצבעה זו התייצב רן כהן, משרדיו של"י שהצטרפו לר"ץ, מול שולמית אלוני. הוא היכה אותה שוק על ירך.

עיסקת-חבילה. במשך שנים רבות היתה ר"ץ תנועה-שלא-שהיאחת, ובוזה היה ייחודה.

כאשר הקימה אלוני בחיפזון את רשימתה, ערב הבחירות של 1973, אחרי שסולקה בשניה האחרונה ממש מרשימת המערך עליידי גולדה מאיר הנקמנית, לא הקימה תנועה. היה ברור לה שכל צורה של התמסרות תנועתית תפגע, בסופו של דבר, במעמדה הבלעדי.

אלוני גם רגעה להחליף את המועמדים הראשיים של רשימתה לפני כל מערכת-בחירות. היא לא שמחה כאשר וכתה במפתיע בשלושה מנדאטים בכנסת השמינית, ואכן חששותיה התאמתו — הסיעה התי פלגה. ביי 1977 זכתה במנדאט אחר בלבד, וכך גם ביי 1981. נראה כי לא הצטערה על כך.

ב-1984 אהתה אלוני צורך בחיזוק הרשימה, בעיקר כדי להכטיח את מעבר אחוה-החסימה. היא כחרה במר רכי בראון, כאיש פופולארי של שלום עכשיו. יומי שידוך זה הכריחו אותה לקבל גם, בעיסקת-חבילה, את רן כהן. אנשי ר"ץ סירכו תחילה, אך לבסוף נאלצו להסכים.

ראשונה בין שווים. גם אחרי הבחירות של 1984 לא הפכה ר"ץ לתנועה אמיתית, וסניפיה נשארו קבוצות של חסידיים. אך לא היה מנוס מהקמת מוסדות רציניים יותר בצמרת, כדי ללכל את קבוצות-החסידיים של שני השותפים החדשים, בראון וכהן. כהתמסרות זו רגו רן כהן להכטיח מקום נכבד לאנשיו המעטים — טכסים שהוא התמחה בו עד בשל"י. הצטרפותו של יוסי שרד לר"ץ עירצה את מעמדה הבלעדי של אלוני עוד יותר. שרד הוא גאון של פירסום עצמי, והוא מעמיד בצל גם את אלוני, אמנית-הפירסום. בחודשים האחרונים נשמע קולו של שרד ברמה הרבה יותר מקולה של אלוני. המנהיגה הבלעדית הפכה, לכל היותר, ראשונה בין שווים.

עם התקרבות הבחירות בהסתדרות, התעוררה השאלה מי ינהיג בהן את ר"ץ. רן כהן היה במשך שנים רבות ראש סיעת של"י בהסתדרות ונהיג את רשימתה ביי 1981. אומנם נחל אז כישלון חרוץ, אך נשארה לו גושפנקה של מומחיות. לאלוני, לעומת זאת, אין שום ותק בשטח זה.

תירוץ רחוק. אנשי ר"ץ הוותיקים לא רצו בכהן בראש הרשימה. הם חששו מפני התגברותו ברי"ץ. אך היתה להם גם סיבה מעשית: כהן, איש-קינוח השומרה-הצעיר (גך-שמאל) מרבה בלשון סוציאליסטית פסכודר מפ"מית ומנופף בדגל האדום. הוא עשוי לדרחות את אנשי הצוארון הלכן, העולם הזה 2480

מתכנן את הבחירות

בכבודו ובעצמו בכל בליי, התיקשורת, כולל הטלוויזיה, ויודיע לציבור שמסובות פר לימיות הקשורות ביחסים עם ארצות-הברית, ומסובות כל בליות הקשורות למשבר בי עיירות-הפיתוח, הוא יקצץ בי אורח מאסיבי בתקציבי ההתי נחלות, ויעביר כספים רבים לאיתור ולפיתוח. מקורות תעסוקה בעיירות הפיתוח.

בהתאם לתוכנית זו, ראשי המיפלגה יתנו אור ירוק לפעילות בשכונות, בשיתוף עם שלום עכשיו (הכפוף לגמרי למערך — ראה שתיקתו נוכח זוועות יצחק רבין בלבנון), לצאת לרחובות" נגד המתנחלים ותומכיהם, לדעת המומחים, יחייבו צעדים אלה את הליכוד לפרוש מהקואליציה, עם או בלי יצחק מודעי ואנשיו. פרס בעצמו יחליט על מועד הבחירות, בתאום עם האמריקאים. בעיקר בהתאם לתחויות האינפלציה. אם תסתמן "ירידה של חורף" בשיעור האינפלציה, יוכרו הבחירות בינואר 1986. אם, לעומת זאת, יחזו הכלכלנים עליה גדולה באינפלציה, יצא המי ערך לבחירות כבר באוקטובר, או לכל המאוחר — בנובמבר 1985.

חיים ברעם

לראשות מיפלגת העבודה ולראשות הממשלה, אם יכשל פרס, הוריד פרס פיל. הוא מוכן, כמוכן, לדבר על נושאי "העם והמדינה", ויועצו המוכשר, אבנר רגב, משאיר אותו בכותרות — אבל שאיפנו למנהיגות היא עתה מוצנעת יותר. מוטה גור אינו מסתיר את העובד דה, שהוא מבין היטב שפרס הוא עתה נכס תנועתי ולאקטוראלי" בעיקר כל זמן שהוא מכהן בתפקידו.

גם ח"כ עוזי ברעם, שנבחר כמוכ"ל מיפלגת העבודה בניגוד לרצונו של פרס, הידק לאחרונה את שיתוף הפעולה שלו עם ראש-המיפלגה. המגמה להנחית מכה אנו שיה לליכוד, שתהפוך אותו לאופוזיציה "לדורות", חשובה לגור ולברעם יותר מאשר הרי ריבות האישית עם פרס.

● בחוגי צמרת-העבודה סבורים, שהליכוד עשה מישהו, בכיה לדורות, שבחר בח"כ הטרי יעקב שמאי כמו עמד לתפקיד מוכ"ל-ההסתדרות. זה מירשם בטוח לתכוסה בבחירות, טוענים במיפלגת העבודה, "ואי-אפשר שלא להיזכר בשרשרת השגיאות הק לאסדת של תנועת-החרות בעיריית ירושלים. חרף הרומינגנטיות של חרות בבירה, הם תמיד מצאו מועמדים מליגה זין, והפסידו באופן קבוע. הם

בשבועות האחרונים יש למידע הזה גם ביטוי אירגוני ברור. המערך מתכוונן לבחירי רות לכנסת ה-12 בכל הרציי נות, מארגן בחשאי גרעין למטה-הבחירות חדש, וזונח לח לוי, לפחות לפי שעה, את מילחמת הירושנה. השאלה הי עיקרית היא: מתי ייערכו הבחירות — באוקטובר 1985, או בינואר 1986?

העדויות לכך הן ברורות, וכולן אושרו בתחקיר שנעשה בעניין זה עליידי העולם הזה.

● תוך כדי הקמת מטה-הבחירות להסתדרות, מקימים ראשי מיפלגת העבודה מטה לבחירות לכנסת ה-12, שהוא כאילו "מקופל" בתוך המטה הגי לוי. בתעמולת-הבחירות להסתדרות תוכלט אישיותו של ראש-הממשלה ר יודגשו הישגיו, לא פחות מאלה של ישראל קיסר.

● קיימת הוראה ברורה מרי חוב הירקון 110, שלא לפרק את המטרות במחוזות אחרי מועד הבחירות להסתדרות. ההוראה אינה טעונה הסבי רים.

● מוטה גור, שראה עצמו כמועמד

יעלה בגין לשילטון וישנה את הכל. מה שקיבלנו זה כלכלה מנופצת וכישלון צבאי ומדיני בלבנון. העתיד הוא במערך".

מטה

בתוך מטה



במרכז מיפלגת העבודה בתלי אביב — שבה יש כפעם הראשונה ניגודת נכבדה מירושלים — וגם, ואר לי בעיקר, במישרד ראש-הממשלה, יש מודעות עמוקה לשינוי המאסיבי במעמדו של פרס. הסוגיות המעסיקות את כלי-התיקשורת ואת האינטלקטור אלים. האם פרס ראוי לאהרה הזאת, אינן מעניינות את אנשיו הקרובים. יש כאן נכס חדש, טרי ובעל ערך רב. איך מנצלים אותו?

מאז כתב העולם הזה (6.2.85) לראשונה שאין ברעת מיפלגת העבודה לקיים את הסכם הרוטציה, הפך נושא זה לגורם מרכזי ביותר בפוליטיקה הישראלית. הוא עומד בכסיס התנהגותם של אנשים כמו משה שחל מזה, ואינן מנחה את איפוקם היחסי של יצחק שמיר ורוני מילוא, מעניק חופש תימרון לדודי לוי — שכרגיל, אינו יודע לנצל.

כאשר הוכחה אלוני בהצבעה, מיהרה להפיץ באמצעות דובריה כי בכלל לא רצתה בתפקיד, וכי היא עצמה שיכנעה את המצביעים לתת את קולם לכהן. היה זה תירוץ רחוק.

תמכו בה בהתלהבות בראון ושרד, שגם הם חוששים מפני השתלטות של כהן על התנועה. אולם כהן לא קיבל את הרין, והתייצב למאבק.

בעלי ההשקפה הליברלית, שהם חסריה המסורתיים של אלוני, אלוני יכולה גם למשוך את הנשים. כך עלה הרעיון להציג את מועד מרותה של אלוני לראשות-הרשימה.